

Suvestinė redakcija nuo 2004-07-01 iki 2008-04-22

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [63-1816](#); Žin. 1998, Nr. [67-0](#), i. k. 0981100NUTA00000851

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO

1998 m. liepos 9 d. Nr. 851
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [43-772](#); 1998, Nr. 41(1)-1131) 29 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatus (pridedama).
2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugsėjo 20 d. nutarimą Nr. 879 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [74-1405](#));

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. 177 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios ir dalinio pakeitimo likvidavus Visuomenės informavimo priemonių valdybą prie Teisingumo ministerijos“ (Žin., 1997, Nr. [20-462](#)) 2 punktą.

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

TEISINGUMO MINISTRAS

VYTAUTAS PAKALNIŠKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1998 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 851
(Lietuvos Respublikos
Vyriausybės 2002 m. liepos 3 d.
nutarimo Nr. 1035 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau vadinama – Teisingumo ministerija, ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija.

Teisingumo ministerija vykdo įstatymuose ir kituose teisės aktuose įtvirtintas teisingumo srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šioje srityje valstybės politiką.

2. Teisingumo ministerija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, taip pat šiais nuostatais, ministerijos darbo reglamentu.

Ministerijos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės aprobuotais, viešai paskelbtais strateginiais veiklos planais, rengiamais vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai Lietuvos Respublikos Seimas pritaria, ir derinamais su Valstybės ilgalaikės raidos strategija.

3. Teisingumo ministerija yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Ministerijos buveinės adresas: Gedimino pr. 30/1, Vilnius, Lietuvos Respublika.

4. Teisingumo ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

II. TEISINGUMO MINISTERIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Siekdama sukurti nacionalinę teisinę sistemą, atitinkančią teisinės valstybės sampratą ir Europos Sąjungos teisinę patirtį, Teisingumo ministerija:

5.1. rengia Lietuvos Respublikos įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų projektus, padeda kartu su kitomis valstybės ir visuomeninėmis institucijomis rengti Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus;

5.2. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikia teisinės išvadas dėl įstatymų koncepcijų, įstatymų ir kitų teisės aktų projektų, dėl tarptautinių dvišalių ir daugiašalių sutarčių ir šių sutarčių projektų, dėl ministerijų ar Vyriausybės įstaigų bei kitų valstybės institucijų vardu ir pagal jų kompetenciją sudaromų su atitinkamomis užsienio valstybėmis ar organizacijų institucijomis susitarimų, kurie nėra Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, taip pat išvadas dėl jų atitikties Europos Sąjungos teisei;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

5.3. dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės numatytą Lietuvos integravimosi į Europos Sąjungą politiką, pagal kompetenciją nustatytąja tvarka palaiko tarptautinius teisinius ryšius su užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, rengia tarptautinių dvišalių teisinės pagalbos sutarčių projektus, organizuoja prisijungimą prie daugiašalių tarptautinių sutarčių ir pagal kompetenciją užtikrina jų vykdymą;

5.4. organizuoja teisinės sistemos reformos metmenų įgyvendinimą, kryptingai vykdo teisinių institucijų reformą;

5.5. vykdo jos reguliavimo srityje esančių įstaigų ir valstybės įmonių steigėjo funkcijas;

5.6. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja jos reguliavimo srityje esančių įstaigų buhalterinę apskaitą ir kontroliuoja, kad racionaliai ir taupiai būtų naudojami darbo, materialiniai ir finansiniai ištekliai;

5.7. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas funkcijas.

6. Siekdama užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, teisinėmis priemonėmis padėti sudaryti palankią aplinką verslui, taip pat sąlygas tobulinti valstybės administravimą, Teisingumo ministerija:

6.1. organizuoja teismų susižinojimą su užsienio teismais ir kitomis užsienio įstaigomis, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai arba sudarytos su kitomis valstybėmis tarptautinės sutartys nenumato kitaip;

6.2. nustatyta tvarka tikrina iš teismų gautus dokumentus dėl teismų pavedimų, teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo užsienio valstybėje ir siunčia juos atitinkamoms užsienio valstybių institucijoms;

6.3. atstovauja valstybei civilinėse bylose dėl žalos, atsiradusios registruojant įkeitimus ir tvarkant hipotekos registrą, padarytos neteisėtais teismo veiksmais ar dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo juridiniams ir fiziniams asmenims; vykdo teismų sprendimus ir Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus dėl žalos, padarytos neteisėtais kvotos, tardymo, prokuratūros ir teismo veiksmais, atlyginimo;

6.4. organizuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovo Europos Žmogaus Teisių Teisme veiklą;

6.5. nagrinėja nustatyta tvarka piliečių pasiūlymus, skundus ir pareiškimus, priskirtinus ministerijos kompetencijai, imasi priemonių, kad būtų atsakyta į juose keliamus klausimus;

6.6. sudaro sąlygas atlikti kvalifikuotas ekspertizes pagal teisėsaugos institucijų pavedimus, diegti naujus tyrimo metodus ekspertinėje praktikoje;

6.7. dalyvauja formuojant valstybės politiką pramoninės nuosavybės apsaugos srityje, taip pat dalyvauja organizuojant valstybinę pramoninės nuosavybės apsaugos sistemą;

6.8. užtikrina patentinės informacijos sistemos įgyvendinimą pramoninės nuosavybės apsaugos srityje;

6.9. dalyvauja formuojant ir įgyvendinant vartotojų teisių gynimo politiką;

6.10. dalyvauja organizuojant valstybės ir vartotojų teisių apsaugą;

6.11. dalyvauja formuojant ir įgyvendinant nacionalinę metrologijos politiką;

6.12. tvarko juridinių asmenų registrą;

6.13. prižiūri civilinės būklės aktų įrašų įrašymo civilinės metrikacijos įstaigose ir seniūnijose teisėtumą, duoda leidimus pakeisti vardą, pavardę, tautybę, teikia metodinę pagalbą civilinės metrikacijos įstaigoms, aprūpina jas civilinės būklės aktų registravimo liudijimų ir aktų įrašų blankais, kontroliuoja, kad jie būtų tinkamai apskaitomi ir naudojami;

6.14. nagrinėja politinių partijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, jų filialų ir atstovybių steigimo, reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo dokumentus, tvirtina surašytų duomenų tikrumą, steigimo dokumentų, programų, pakeistų steigimo dokumentų ir duomenų atitiktį įstatymų reikalavimams ir teikia išvadas Juridinių asmenų registrui dėl jų registravimo ar išregistravimo galimybių;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

6.15. organizuoja duomenų apsaugos teisinės bazės plėtojimą ir įgyvendinimą;

6.16. rengia ir teikia išvadas Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės pripažinimo suteikimo religinėms bendrijoms;

6.17. užtikrina hipotekos įstaigų finansavimą, buhalterinę atskaitomybę ir kontroliuoja jų ūkinę ir finansinę veiklą;

6.18. valdo jai priskirtas kapitalo investicijų programas, skirsto asignavimus ir užtikrina jų naudojimą, analizuoja teismų pateiktus investicinius projektus;

6.19. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas funkcijas.

7. Siekdama sukurti ir įgyvendinti nacionalinę teisinės pagalbos sistemą, sudaryti lygias galimybes asmenims nepriklausomai nuo tautybės, lyties, įsitikinimų ginti savo teises ir teisėtus interesus bei siekti teisingumo, Teisingumo ministerija:

7.1. įstatymų nustatyta tvarka įgyvendina priemones, užtikrinančias valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą;

7.2. formuoja ir įgyvendina valstybės politiką antstolių funkcionavimo, valdymo ir sprendimų vykdymo srityje, teisingumo ministro nustatyta tvarka kontroliuoja antstolių darbą, ūkinę ir finansinę veiklą, taip pat analizuoja ir apibendrina antstolių administravimo problemas ir įgyvendina priemones sprendimų vykdymo praktikai suvienodinti;

7.3. įstatymo nustatyta tvarka prižiūri notariato veiklą, įgyvendina priemones notarinei praktikai suvienodinti;

7.4. nustatytą tvarka teikia metodinę pagalbą teismams pavedimų ir prašymų užsienio valstybių teismams ir kitoms institucijoms rengimo klausimais;

7.5. apibendrina ir analizuoja teismų, antstolių, notarų veiklos statistiką;

7.6. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas funkcijas.

8. Siekdama sukurti remiantis tęstinumo ir perimamumo principais bei derinant skirtingus teisinio reguliavimo metodus ir priemones teisėkūros procesą, atitinkantį europietiškas tradicijas, užtikrinti teisininkų profesinį ugdymą, Teisingumo ministerija:

8.1. analizuoja Lietuvos Respublikos įstatymų atitiktį žmogaus teisėms ir laisvėms, informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir jos pavedimu tarptautines organizacijas apie Lietuvoje galiojančius įstatymus, reglamentuojančius žmogaus teises ir laisves;

8.2. analizuoja Europos Sąjungos teisę, jos taikymo ir aiškinimo Europos Sąjungos institucijose praktiką, informuoja valstybės institucijas apie galiojančių teisės aktų ir Europos Sąjungos teisės neatitikimą, apie Europos Sąjungos teisės taikymo ir aiškinimo praktiką, teikia metodinę pagalbą valstybės institucijoms nacionalinės teisės derinimo su Europos Sąjungos teise srityje;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.3. sistemina viešosios ir privatinės teisės aktus, rengia pasiūlymus dėl jų pakeitimo ar pripažinimo netekusiais galios;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.4. rengia ir leidžia Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų rinkinius (iš jų – Lietuvos Respublikos įstatymų sąvadą), leidžia Lietuvos Respublikos kodeksus;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.5. kartu su valstybės ir kitomis institucijomis rengia mokslines konferencijas teisės teorijos ir praktikos klausimais, kaupia, analizuoja ir apibendrina teorinę ir praktinę teisinę medžiagą;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, *Žin.*, 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.6. organizuoja teisėjų, hipotekos skyrių prie apylinkių teismų, antstolių, civilinės metrikacijos įstaigų, ministerijos ir jos reguliavimo srityje esančių institucijų tarnautojų mokymą, koordinuoja notarų ir advokatų kvalifikacijos kėlimą, rengia mokymo ir kvalifikacijos kėlimo programas, įgytų žinių patikrinimo taisyklės, kitus su mokymu ir kvalifikacijos kėlimu susijusius metodinius dokumentus;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.7. įgyvendina teisinės informacijos techninę politiką, kuria ir diegia kompiuterines teisinės informacijos sistemas;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.8. dalyvauja visuomenės teisinio švietimo veikloje;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

8.9. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas funkcijas.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

9. Siekdama sudaryti bausmių ir kardomojo kalinimo vykdymo sąlygas, užtikrinančias žmogaus orumą bei atitinkančias Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir kituose teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, Teisingumo ministerija:

9.1. padeda užtikrinti efektyvų bausmių ir kardomojo kalinimo vykdymą, nuteistųjų integravimą į visuomenę;

9.2. analizuoja ir sistemina informaciją apie nusikalstamumo būklę ir jo prevenciją, organizuoja mokslo tiriamuosius ir taikomuosius darbus kriminologijos, kriminalistikos ir teismo ekspertizės srityje;

9.3. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas funkcijas.

III. TEISINGUMO MINISTERIJOS TEISĖS

10. Teisingumo ministerija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

10.1. gauti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų išvadas dėl ministerijos rengiamų Lietuvos Respublikos kodeksų, kitų įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų dokumentų projektų, taip pat išvadas dėl politinių partijų, religinių bendruomenių ir bendrijų įstatų (statutų), informaciją apie religinių bendruomenių ir bendrijų veiklą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

10.2. sudaryti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų įstaigų ir organizacijų atstovų ir specialistų, susitarus su jų vadovais, komisijas (darbo grupes), turinčias parengti Lietuvos Respublikos kodeksų, kitų įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus, kai kurias Lietuvos Respublikos įstatymų sąvado dalis, tarptautinių teisinės pagalbos ir teisinio bendradarbiavimo sutarčių projektus ir nagrinėti kitus ministerijos kompetencijos klausimus;

10.3. pasitelkti ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų įstaigų ir organizacijų atstovus ir specialistus, susitarus su jų vadovais, svarstyti Lietuvos Respublikos kodeksų, kitų įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus, kai kurias Lietuvos Respublikos įstatymų sąvado dalis;

10.4. tikrinti pagal kompetenciją ministerijai priskirtų įstaigų darbą, nustatyti joms uždavinius, išklausti jų darbo ataskaitas, prireikus teikti joms metodinius nurodymus.

11. Teisingumo ministerija turi ir kitų teisės aktuose įtvirtintų teisių.

IV. TEISINGUMO MINISTERIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

12. Teisingumo ministerijai vadovauja ministras, kurį pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Respublikos Prezidentas Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko teikimu.

13. Teisingumo ministras, vadovaudamas jam pavestai teisingumo valdymo sričiai, yra atsakingas Lietuvos Respublikos Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldus Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui.

14. Teisingumo ministras vadovauja ministerijai ir vykdo Lietuvos Respublikos Konstitucijoje bei kituose teisės aktuose numatytas funkcijas.

15. Teisingumo ministras koordinuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą per viceministrą, ministerijos valstybės sekretorių ir ministerijos sekretorius, o įstaigų prie ministerijos, kitų ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų – per šių įstaigų vadovus. Teisingumo ministras nustato ministerijos valstybės sekretoriaus ir ministerijų sekretorių administravimo sritis ir paveda vykdyti atitinkamas funkcijas.

Teisingumo ministras tvirtina ministerijos darbo reglamentą.

16. Teisingumo ministerijos administracija susideda iš departamentų, skyrių ir kitų padalinių.

Prie ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka gali būti steigiamos įstaigos.

17. Teisingumo ministerijoje sudaroma kolegija – ministro patariamoji institucija. Kolegijos nariai yra ministras (kolegijos pirmininkas), viceministras, ministerijos valstybės sekretorius ir ministerijos sekretoriai. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukiami kiti ministerijos ir kitų institucijų atstovai. Į kolegijos posėdžius gali būti kviečiami kitų ministerijų, valstybės ir kitų institucijų bei organizacijų atstovai ir mokslininkai šių sutikimu.

Teisingumo ministerijos kolegijos narių skaičių nustato ir kolegijos personalinę sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia kolegijai svarstyti klausimus.

V. VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PRIĖMIMAS IR DARBO UŽMOKESTIS

18. Valstybės tarnautojų priėmimo dirbti į Teisingumo ministeriją, darbo užmokesčio jiems mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas (Žin., 1999, Nr. [66-2130](#); 2002, Nr. [45-1708](#)), kiti įstatymai ir teisės aktai.

VI. FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

19. Teisingumo ministerijos finansinės veiklos kontrolę vykdo įgaliotos valstybės institucijos bei įstaigos ir ministerijos Vidaus audito tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1354](#), 2000-11-07, Žin., 2000, Nr. 96-3038 (2000-11-10), i. k. 1001100NUTA00001354

Nr. [1035](#), 2002-07-03, Žin., 2002, Nr. 70-2886 (2002-07-10), i. k. 1021100NUTA00001035

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1354](#), 2000-11-07, Žin., 2000, Nr. 96-3038 (2000-11-10), i. k. 1001100NUTA00001354

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 "Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1035](#), 2002-07-03, Žin., 2002, Nr. 70-2886 (2002-07-10), i. k. 1021100NUTA00001035

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 "Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [799](#), 2004-06-25, Žin., 2004, Nr. 100-3722 (2004-06-29), i. k. 1041100NUTA00000799

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 "Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo